دوشنبه ۱۱ شهریور ۱۳۹۸ | سال هفتم | شماره ۱۷۸۱
www.shahrvandonline.ir

؟ حدود ۸۵ درصد از رانندگانی که باعث تصادفات مرتبط با خواب می‌شوند، مرد هستند و حدود یک سوم آنها حداکثر ۳۰سال سن دارند.

قهرمان زمینی سینما

از دوره‌ای که ستاره‌های فیلم‌های اکشن با قطر بازو و حجم عضلات‌شان مخاطب جذب می‌کردند، فاصله بسیاری گرفته‌ایم. در دوران جدید کوه‌های عضله‌ای چون سیلوستر استالونه، آرنولد شوارتزنگر، ژان کلودون‌دم، استیون سیگال، دولف لاندگرن، چاک نوریس، بروس ویلیس و... بازنشسته شده و جای آنها را ابرقهرمانان کارتونی چون مردآهنی، کاپیتان آمریکا و مرد عنکبوتی گرفته‌اند؛ اما در همین دوران قهرمان‌سوز نیز هنوز کسی مثل کیانو ریوز پیدا می‌شود که با نقش‌آفرینی در سه‌گانه «جان ویک» طعم و حس و حال یک قهرمان قابل لمس زمینی را به مخاطبان سینما بچشاند؛ هر چند نام کیانو ریوز برای مخاطبان جدی سینما بیش از هر چیز یادآور سه‌گانه فراموش‌نشدنی «ماتریکس» است. ۵۵ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲ سپتامبر ۱۹۶۴ میلادی، کیانو چارلز ریوز، در بیروت از پدر و مادری آمریکایی و انگلیسی به دنیا آمد.

تذکره

پدر ویتنام متحد

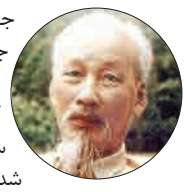

جنگ ویتنام به عنوان طولانی‌ترین جنگ قرن بیستم در آوریل ۱۹۷۵ به اتمام رسید و ارتش آمریکا بدون کسب هیچ دستاورد ملموس سیاسی یا نظامی عاقبت مجبور شد که تهاجم خونبار و پرهزینه خود به این کشور ۳۳۰هزار کیلومترمربعی را پایان داده و نیروهای خود را از جنوب شرق آسیا خارج کند. در پایان این جنگ که با اتحاد مجدد ویتنام شمالی و جنوبی همراه بود اما جای خالی یک نفر برای مبارزان ویتنامی بیش از پیش به چشم آمد؛ کسی که انقلاب ویتنام را رقم زد و در سابقه‌اش مبارزه با ژاپنی‌ها، چینی‌ها، انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها و دست آخر آمریکایی‌ها را می‌شود مشاهده کرد. ۵۰ سال پیش در چنین روزی، برابر ۲ سپتامبر ۱۹۶۹ میلادی، هوشی مین، نخستین رئیس دولت جمهوری دموکراتیک ویتنام و رهبر مبارزات این کشور در برابر اشغالگران فرانسوی و آمریکایی در هفتادونه سالگی درگذشت و نتوانست شکست نهایی ارتش ایالات متحده را با چشمان خود ببیند. در اهمیت جایگاه او همین بس که در روزهای ابتدایی انتشار خبر درگذشتش بیش از ۲۲هزار پیام و نامه تسلیت از ۱۲۱ کشور جهان و شخصیت‌های مهم به ویتنام ارسال شد.

فوکوس

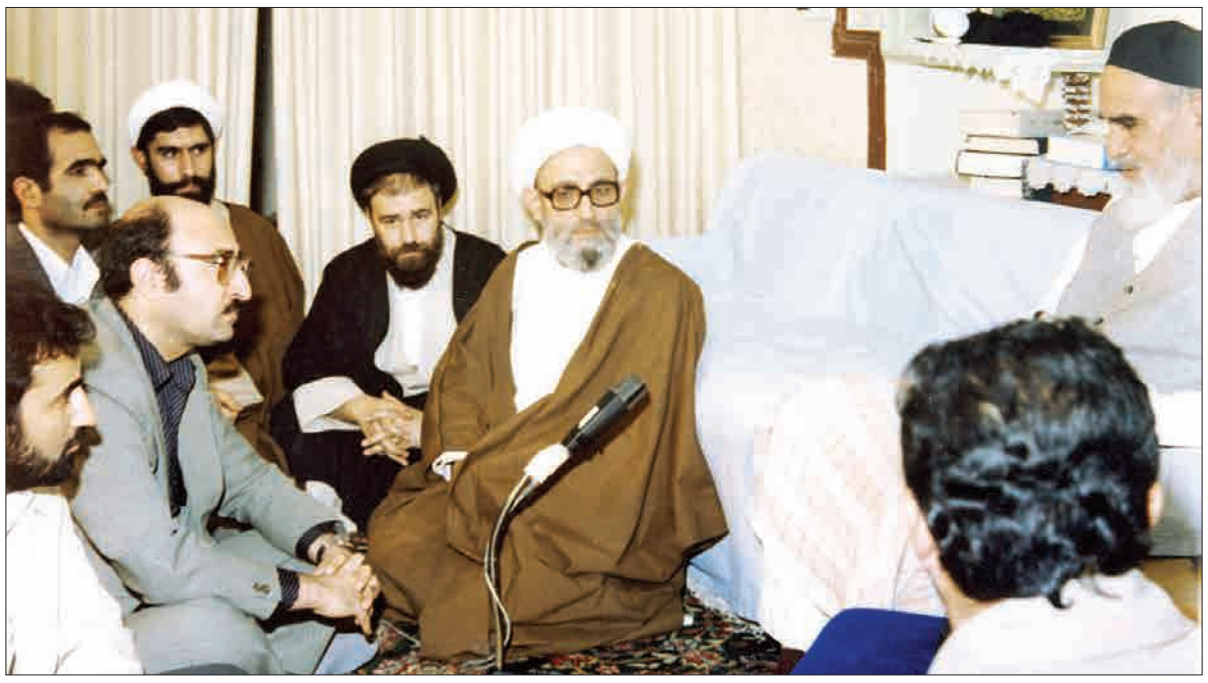

دیدار کابینه آیت‌الله محمدرضا مهدوی کنی با امام خمینی(ره) در جماران -۱۳۶۰

۳۸سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۱ شهریور ۱۳۶۰ خورشیدی، ۳ روز پس از واقعه انفجار در دفتر نخست‌وزیری و شهادت محمدعلی رجایی رئیس جمهوری و محمدجواد باهنر نخست‌وزیر، شورای موقت ریاست جمهوری آیت‌الله مهدوی کنی را به مجلس معرفی کرد و او با ۱۴۸ رأی موافق از ۱۷۹ رأی مأخوذه به نخست‌وزیری رسید. دولت آیت‌الله مهدوی کنی تا انتخابات ریاست جمهوری در مهرماه ۱۳۶۰ بر سر کار بود.

فرجام

رئیس دولت کودتا

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را شاید بتوان یکی از مهمترین پیچ‌های تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران قلمداد کرد. پیچی که ایران را از مسیر تبدیل به کشوری دموکراتیک وارد مرحله‌ای از دیکتاتوری و اختناق سیاسی کرد و طنز تلخش هم این‌جا بود که آتش تهیه آن را مدعیان و مدافعان همیشگی دموکراسی در دنیا یعنی آمریکا و انگلستان فراهم کردند. همچنین این کودتا یادآور اشخاصی است که برخی‌شان در جبهه خیر و برخی‌شان نیز در جبهه شر آن تاثیرگذار بودند و تا همین امروز نام‌شان به نیکی یا بدی یاد می‌شود. یکی از کسانی که نامش پیوندی ناگسستنی با این واقعه دارد فضل‌الله زاهدی از برنامه‌ریزان کودتا و توطئه بر ضد دولت ملی دکتر محمد مصدق است که ۵۶سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۱ شهریور ۱۳۴۲ خورشیدی در ۷۱ سالگی درگذشت. زاهدی که در سابقه‌اش زندانی شدن توسط انگلیسی‌ها در اعوان جنگ جهانی دوم را می‌توان مشاهده کرد برای تکیه زدن به صندلی قدرت، در سال ۳۲ دست به دست زندانبانان سابق خود داد تا نامش به‌عنوان رئیس دولت کودتا تا ابد در تاریخ سیاسی ایران حک شود.

دژاوو

معادله چندمجهولی کریمه

«باعث افتخار است که به نمایندگی از مردم آمریکا، به اوکراینی‌هایی که در دفاع از کشورشان در برابر خصومت‌های روسیه کشته شدند، ادای احترام کنم.» این جمله‌ای است که چند روز پیش جان بولتون، مشاور امنیت ملی کاخ سفید هنگام ادای احترام به قربانیان جنگ اوکراین و روسیه بر زبان آورد و به این ترتیب وجه دیگری از سیاست خارجی دوگانه ایالات متحده آمریکا را به نمایش گذاشت. در حالی که دونالد ترامپ رئیس جمهوری این کشور در جریان نشست سران گروه ۷ و حتی بارها پیش از آن از تمایل خود برای بازگشت روسیه به جمع این گروه پرده برداشت، مشاور امنیت ملی او طی سفر به اوکراین بر متجاوز بودن روسیه در قضیه بحران شبه‌جزیره کریمه تاکید کرده و با اهدای نمادین گل به بنای یادبود کشته‌شدگان اوکراینی در درگیری نظامی با روسیه، نشان داد که شمشیر را برای مسکو از رو بسته‌است.

۲۷هزار اضافه بر ۱۷میلیون و ۷۵هزار

اخراج روسیه از گروه ۸ همچنین وضع تحریم‌های سنگین اقتصادی از سوی ایالات متحده و اروپا بر ضد مسکو تاوان حمایت ولادیمیر پوتین از جدایی‌طلبان روس‌تبار ساکن اوکراین و به‌دنبال آن الحاق شبه‌جزیره کریمه به روسیه بود. بر کناری ویکتور یانوکویچ، رئیس جمهوری نزدیک به روسیه در اوکراین، سال ۲۰۱۴ را به بحرانی‌ترین برهه تاریخی این کشور مبدل کرد. اوج گرفتن تمایلات ملی‌گرایانه که دارای نسبتی مستقیم با افزایش روس‌هراسی در مناطق مختلف اوکراین بود، روس‌تبارهای این سرزمین را که تعدادشان نیز کم نبود، به تکاپو انداخت، تا تنور داغ است تکلیف خود را با دولت مرکزی روشن کنند، مخصوصا که این میان پالس‌های مثبت فرستاده‌شده از سوی مسکو نیز موجب دلگرمی آنان می‌شد. فی‌الواقع از روسیه‌ای که در سابقه تاریخی‌اش می‌توان ورود به جنگ جهانی اول برای حمایت از هم‌نژادهای صرب را مشاهده کرد، حمایت از روس‌تبارهای هم‌خون انتظار بیجایی تلقی نمی‌شود. همه‌پرسی الحاق شبه‌جزیره کریمه به روسیه که مارس ۲۰۱۴ انجام شد، ۲۷هزار کیلومترمربع دیگر به مساحت ۱۷میلیون و ۷۵هزار کیلومترمربعی فدراسیون روسیه افزود، اما در عوض رابطه روسیه با اتحادیه اروپا و ایالات متحده را تا همین امروز دچار تلاطم کرد.

گرفتن انتقام جنگ اول کریمه از اوکراین

این نخستین باری نیست که شبه‌جزیره کریمه به محلی برای تلاقی قدرت‌های جهانی تبدیل می‌شود. ۱۶۶ سال پیش که امپراتوری روسیه سودای کشورگشایی در حدود غربی مرزهایش را در سر می‌پروراند، با حمله به مناطق تحت تسلط امپراتوری عثمانی باعث بروز جنگی شد که امروز از آن با عنوان «جنگ کریمه» یاد می‌شود. جنگی که زمین بازی‌اش دریای سیاه بود و یک طرفش روسیه و طرف دیگرش عثمانی، بریتانیا و فرانسه قرار داشتند. جنگ اول کریمه پس از نزدیک به سه سال با شکست روس‌ها به پایان رسید و مسکو از ادعاهای ارضی خود در خاک اروپا دست برداشت. امروز اما داغ کریمه برای اوکراین و اروپا هنوز تازه است و آنها کوتاه آمدن در این خصوص را به مثابه دادن چراغ سبز به مسکو برای انجام تعرضات تازه‌تر می‌دادند. حالا فقط باید منتظر نشست و دید تلاش‌های دونالد ترامپ برای شکستن حصاری که اروپایی‌هایی به دور روسیه کشیده‌اند، به کجا خواهد رسید.

معما

ریچارد شیردل و سومین جنگ صلیبی

یکی از برنامه‌هایی که بچه‌های دهه شصتی یک‌سال انتظار می‌کشیدند تا عید نوروز فرا برسد و بتوانند آن را از تلویزیون ببینند، انیمیشن معروف «رابین‌هود» بود. شاید امروز باورپذیر نباشد اما در آن سال‌ها ساعت عیددیدنی رفتن‌ها با زمان پخش «رابین‌هود» تنظیم می‌شد؛ زیرا هرگونه غفلت به قیمت یک‌سال انتظار برای دیدار مجدد با پرنس‌جان، داروغه ناتینگهام، پدر تاک، و... تمام می‌شد. در آن سال‌هایی که از دیدن این انیمیشن لذت می‌بردیم، تقریبا هیچ کدام نمی‌دانستیم که مشغول تماشای برهه‌ای مهم از تاریخ انگلستان هستیم و از قضا واقعی‌ترین شخصیت موجود در انیمیشن نیز کسی نیست جز شاه بدطینت قصه یعنی پرنس‌جان!

حمله سه‌باره به فلسطین

پرنس‌جان حاضر در قصه «رابین‌هود» در واقع کسی نیست جز جان لکلند، پادشاه انگلستان -از ۱۱۹۹ تا ۱۲۱۶ میلادی- که اسم و شهرت او زیر نام سنگین برادرش ریچارد اول ملقب به «ریچارد شیردل» محو و به نوعی نابود شد. در تاریخ نام ریچارد اول با سومین دوره جنگ‌های صلیبی گره خورده است. ریچارد برای بازپس‌گیری سرزمین‌های مقدس از مسلمانان به همراه فیلیپ پادشاه فرانسه و بسیاری از شوالیه‌ها و نجیب‌زادگان اروپایی راهی فلسطین شد. شکست صلیبیون در جنگ دوم صلیبی که از دست‌رفتن بیت‌المقدس را به دنبال داشت، مهمترین عاملی بود که کلیسای کاتولیک روم را برای آغاز سومین دور از این جنگ‌ها ترغیب کرد و پادشاهان اروپایی هم که فرصت را برای غارت مجدد سرزمین‌های آباد مهیا می‌دیدند، به ندای پاپ جواب مثبت دادند. نفر اول هجوم مجدد صلیبیون به سرزمین‌های مقدس بی‌شک ریچارد اول بود که به او لقب «شیردل» را به او دادند، اما تجربه ثابت کرد شجاعت و شیردلی او فقط تا وقتی اعتبار داشت که بافرماندهی مقتدر چون صلاح‌الدین ایوبی روبه‌رو نشده بود!

فرار از چنگ صلاح‌الدین

۸۲۷سال پیش در چنین روزی، برابر ۲ سپتامبر ۱۱۹۲ میلادی، با امضای معاهده یافا بین صلاح‌الدین ایوبی فرمانده مسلمانان و ریچارد اول فرمانده صلیبیون اروپایی، سومین جنگ صلیبی بعد از ۳سال به پایان رسید. ریچارد با وجود اشغال مناطقی چون عکا و آرسوف هرگز نتوانست آرزویی که به خاطر آن دست به لشکرکشی زده بود، یعنی فتح بیت‌المقدس را محقق کند. پس نهایتا با صلاح‌الدین به صلح نشست و دوطرف برای مدت ۳سال بین خود آتش‌بس اعلام کردند. اما ریچارد در راه بازگشت به انگلستان دچار بدشانسی شد و به اسارت هنری چهارم فرمانروای امپراتوری مقدس روم درآمد. هنری برای آزادکردن ریچارد غرامتی معادل دوبرابر درآمد سالانه انگلستان را از جان لکلند (پرنس‌جان) که در غیاب او بر تخت سلطنت انگلستان نشسته بود، طلب کرد. جان برای پرداخت غرامت تعلل کرد که همین موضوع او را از چشم مردم انگلستان انداخت. اما الینور آکیتن مادر ریچارد غرامت پسرش را پرداخت و او را آزاد کرد. ریچارد شیردل چندسال بعد در جریان محاصره یک قلعه در فرانسه با تیر زهرآلود کشته شد و جان بر تخت نشست.

سردیس ریچارد شیردل در کلیسای فونته‌رود

جدول شماره ۱۷۸۱

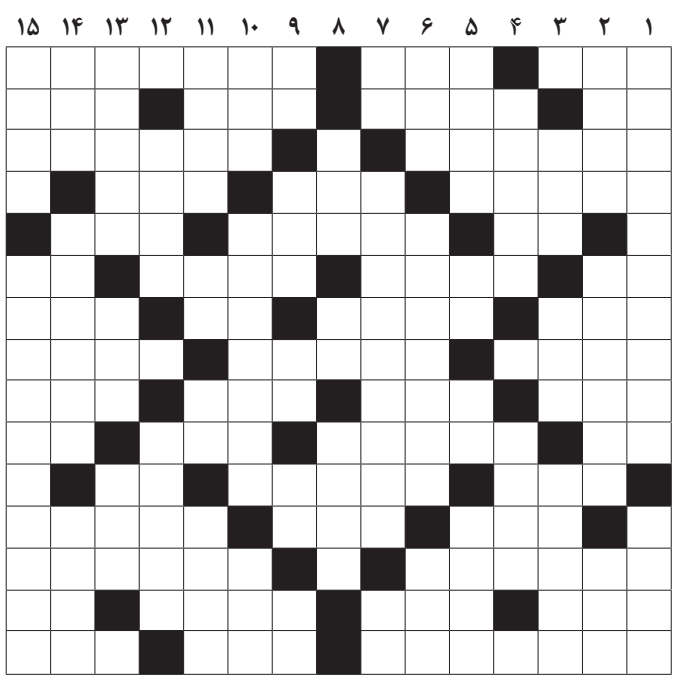

افقی

۱-رازنهفته-متضادوصل-پدرقانون
۲-برج کج-نماد-زنگ کاروان-لیست غذا
۳-مخترع تلسکوپ-از پادشاهان هخامنشی
۴- نمایندگی- باغ دیدنی کاشان- از ضمایرملکی
۵-از نت‌ها-ماده جلادهنده-غار
۶- قوم ذبح‌شده- موذن پیامبر- سرمربی آرسنال انگلیس-یازده
۷-شک-بدن- خاموش فرنگی-نوعی ریاست مجلس
۸-نوعی آتش‌زنه-شجاع-خوش‌اندام
۹- ماه پرتابی-ریزه‌های طلا-سرنخ معدن-گاز نیتروژن
۱۰- علامت جمع-برد تفنگ-علامت کالا-مساوی
۱۱-دست‌نخورده-مارآذری-کنار
۱۲-مردبی‌زن-بخیه‌لباس-هندبا
۱۳- دودمان‌وطایفه-ازمعرف‌های شیمیایی
۱۴- چین و شکن- تاب و طاقت- گل گندم- آش
۱۵- کشوری بین اوکراین و رومانی- کشور لبنی-صندلی‌دوچرخه

عمودی

۱-کهنه‌وفرسوده-بغرنج‌وپیچیده
۲- معیار-وسیله کشف سلاح کاشتنی-نوعی یقه
۳-گزافه‌گویی-ماه‌شب‌چهارده-ترعه
۴-ازبلایای طبیعی-نان‌خردشده‌درآبگوشت
۵-از آثار شکسپیر- گونه- آخرین نت- مهاجم اسپانیایی‌منچستریونایتد
۶-لایه‌میانی‌زمین-استقامت-کشتی‌جنگی
۷-فرمان خودرو-مردمی-حرف پیروزی
۸- حیوان هندوستان-علامت مفعول-طی طریق کردن
۹-سفرواجب-جد-پرحرفی-کالای نو-تکرارش پرنده‌ای است
۱۰-رجل-تیراژ-وسیله‌صیدماهی
۱۱-مدال-تاقچه بالا-نفس خسته-محل خلافت امام‌علی(ع)
۱۲-رشته‌کوه آمریکا-مهنا
۱۳- اسیدهایی که اجزای سازنده پروتیین‌هاهستند-جدا-ریسمان
۱۴-خرمن گندم و جو-شیک و لوکس-خویشاوندی‌مستقیم‌ازطریق‌پدرومادر
۱۵- جانشین حضرت موسی(ع)- تیمی معتبردرفوتبال‌ایتالیا
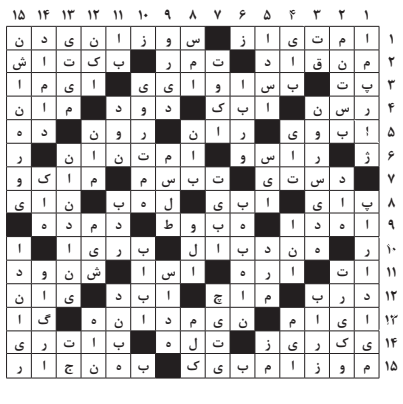
حل جدول شماره ۱۷۸۰